

Høringsuttalelse fra Foreningen Fritt Norden Norge

Datalagringsdirektivet Artikkel 1 slik den tolkes i andre europeiske land tilsier at det er fare for utglidning av virkeområdet. Artikkel 5 presiserer hva som skal lagres. Selv om det benyttes visse tekniske begreper i artikkelen gir den et godt inntrykk av omfanget. I underpunkt f) stilles det krav om lokalisering av geografisk posisjon for mobile enheter. Dette er spesielt relevant i forhold til mobiltelefon. Data som avslører innholdet av kommunikasjonen, kan ikke lagres i medfør av dette direktiv. Artikkel 5 (2). Det betyr imidlertid ikke at det ikke kan lagres, det kan lagres i medhold av andre rettsgrunnlag, for eksempel eiers rett til nettet.

Det finnes ingen garantier for at ordningen ikke misbrukes. Ei heller at data kommer i hendene på uhederlige personer. Avlytting av politiske motstandere er en nærliggende, overhengende fare. Som datatilsynets direktør Georg Apenes poengterer: "Dette er ikke «etterforskning» men «overvåkning»" og fortsetter Apenes; "Noen ganske få er øredøvende begeistret: Det er de totalitære svermere, de som har notert seg som et historisk faktum at i samfunn som gikk langt i retning av å holde sine borgere under kronisk oppsikt, var det også hyggelig kriminalstatistikk å finne. Menneskerettighetene tynget ikke «folkedemokratiene» i Øst- og Sentral-Europa.

I Norge er enkeltindividet vernet av grl. § 102 "Hus-Inkvisitioner maa ikke finde Sted, uden i kriminelle Tilfælde". Bestemmelse tar inn i seg Norges forpliktelser iht. den europeiske menneskerettskonvensjonen, som er norsk rett iht. menneskerettighetsloven av 21 mai 1999 nr. 30 art. 8. Imidlertid; det norske vernet går lengre enn vernet etter artikkel 8.

Det er klart at hus-inkvisisjoner – dvs. ransakning – omfatter foruten fysisk granskning av privatboliger, også omfatter telefon, internett, og annen overvåkning av samtaler som en måtte foreta innenfor "husets fire vegger". Med det forstår en *sporadisk eller systematisk leting* etter forhold som *kan lede* til at ulovligheter (som er rammet av strafferettens regler) blir oppdaget – *uten konkret mistanke*, er klart grunnlovsstridig. Jf. her Frede Castberg, Norges Statsforfatning (1964) bd. II som skriver s. 292. "Det kreves m.a.o. at det foreligger en bestemt mistanke om at en forbrytelse er begått eller vil bli begått, og det må være en spesiell grunn til å foreta den husundersøkelse det gjelder". Slik også Johs Andenæs, som sier (Statsforfatningen i Norge, 8 utg.) s. 360: "Det må være nok at det foreligger en *bestemt mistanke* om at forbrytelse er begått. Men så meget må også kreves. Rassaer etter ulovlige skrifter eller varer uten konkret mistanke er utvilsomt forbudt av grunnloven"

Som datatilsynets direktør Georg Apenes poengterer: Det datalagringsdirektivet legger opp til er ikke etterforskning men overvåkning. Overvåkning av en hel befolkning slik tilfellet er med, strider mot grl. § 102. Foreningen Fritt Norden Norge mener derfor at direktivet ikke kan bli en del av norsk rett.

Tromsø, 10. april 2010

Peter Ørebech, leder

(sign)